

**57. číslo
27. dubna
2023**

ČASOPIS
Keltoviny

Krásný den, milí fanoušci...

To se nám to dějí věci. Byli jsme u zápisu do HISTORIE PRÁSKÁNÍ BIČEM. Byli jsme u představení 1. Československého bičařského trailu, který připravil tým George and Steve westmen's show. Více informací naleznete v reportáži z akce v tomto čísle na konci časopisu ☺. Včetně pozvánky na naše bičařské setkání 3. Biče na Horním hradě (21.5.), kde se budou dít také zajímavé věci.

Sezóna kulturních akcí se nám také pomalu rozbíhá. Nejbližší je již 29. dubna v Libušíně u Kladna, a to středověká bitva – již 30. ročník. Dvacátého května se bude konat Dětský den na Horním hradě, podobnou akci pro děti připravují i na letišti v Hosíně u Č. Budějovic 3. – 4. června, 17. června zavítáme na Den princezen a rytířů na zámek Karlova koruna a v červnu ještě stihneme Historický den v Toužimi.

Redakci časopisu se nám podařilo rozšířit o další dvě redaktorky, tak zase máte něco nového ke čtení. A spoustu dalších příběhů a zajímavých informací.

Určitě si každý najde to své a u našeho časopisu se zabaví.

Marta Štělka

Obsah čísla 57.:

2	OBSAH, slovo úvodem	17	TRAMPSKÝ SLOVNÍK
3	BIČE, VŠUDE KAM SE PODÍVÁŠ <i>12. díl – Tradice v zahraničí 1</i>		<i>C – F</i>
5	POVÍDKA JEDNA ZA DRUHOU <i>Jarní</i>	20	MEZI POHÁDKAMI <i>Žebeta</i>
6	Z BOBŘÍHO DENÍKU <i>Expedice Moravský kras II.-1.díl</i>	21	SVĚT PŘÍRODY <i>Zajímavosti o kočkách</i>
8	FEJETONY VÁŽNĚ NEVÁŽNĚ <i>Nepokradeš</i>	22	INFORMAČNÍ SPEKTRUM <i>50 věcí, které děti nezažijí 2</i>
9	ČTENÁŘSKÝ DENÍK <i>Čarodějky Malostranské</i>	23	ČTENÍ PRO VŠECHNY <i>Svatojánské ohně</i>
11	HISTORIE <i>Světová výstava Expo 1958</i>	24	JEŇOULE A LAĎOULE <i>Aprílové žertky</i>
12	BÁSNÍČKY PRO ... <i>Sedm krás sedmikrásky</i>	26	ZASE TIE PRÁZDNINY <i>Devátý díl</i>
13	TŘINÁCT BOBŘÍKŮ <i>2, 3 a 4 bobřík</i>	27	CO, KDY, KDE, JAK...
14	PŘÍBĚHY PLNÉ FANTASIE <i>Ježčí bodlina – 3. díl</i>	29	REPORTÁŽ <i>3. Setkání na Šiklově mlýně</i>
16	ZVÍŘE V NOUZI <i>Mlád'ata ptáků</i>	31	KOMIKS ZOMBÍK <i>30 – 32</i>
		32	TIRÁŽ <i>aneb kdo nám píše...</i>

Hledáte nejen pro své dospívající dítě
zajímavou aktivitu? Nebo chcete Vy být součástí
netradičního projektu přesahujícího naše hranice?

Rozšiřte náš tým a přidejte se k nám...
Přijímáme nové členy již od 13 let...

Kdo jsme? Jsme spolek Keltoviny a zajímáme se o historii práskání bičem.
www.keltoviny.cz – www.historiepraskanibicem.cz

Biče, všude kam se podíváš

12. díl - Tradice v zahraničí 1

Článek připravil Martin Štulla

informace sesbírány pro projekt o historii práskání bičem

Na internetových stránkách o historii práskání bičem jsme Vám již představili různé tradice spojené z práskání bičem v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Nyní jsme si pro Vás připravili několik čísel, v kterých se budeme věnovat zajímavým tradicím a slavnostem z celého světa. Slovenskem počínaje, přes Maďarsko, Německo, Polsko, Brazílii, Itálii, Rusko, až po Mexiko či Peru. To nejsou všechny země, které navštívíme. Další se stále snažíme dohledávat...

Pojďme tedy cestovat po světě. Jak jinak než s bičem v ruce. První, co navštívíme je země našich sousedů.

SLOVENSKO

Tradice a slavnosti ve Slovenské republice spojené s používáním bičů jsou velice podobné jako ty v ČR, přeci jenom Češi a Slováci sdíleli „pár“ let společný stát.

Mezi ně patří ty při **Fašiangu (Masopustu)** – Osobitý význam měl bič. Jak se uvádí na stránkách obce Dubodiel (okres Trenčín), čerstvě upletený bič museli mládenci natřít odvarem z vařeného uzeneho masa, které se ten den vařilo v hojném počtu. Bič tak měl magickou moc – když se jím poháněly krávy, tak jeho tloušťka přešla i na ně, **Turíce - Svätodušné sviatky (Letnice)** – Práskání bičem na loukách a pálení ohňů má kořeny v starých náboženstvích, které ochraňovali lidi před zlými silami, **Mágia prvomájovej noci** – Jeho základem byla jarní oslava plodnosti a nástupu letního období. Člověk tehdy mohl od duchovních sil získat pomoc, ale mocnosti mu mohli i ublížit. Lidé proto museli chránit své příbytky před nechtěnými útoky. Nocí se proto neslo práskání bičem a před dveře se dávaly košťata. Ohně zas měly moc očistit člověka od hrozby nemocí. O **Dožínkách** práskáním bičem oznamovali nejen příchod ženců, ale zároveň ukazovali svou zručnost v práskání s jedním a dvěma biči.

Bičem se práskalo 25. listopadu na **den svaté Kateřiny**, 13. prosince na **den svaté Lucie**, 24. prosince na **památný den Adama a Evy** (na Štědrý den vesničtí pastýři slavili narození malého Ježíška troubením a práskáním bičem), 31. prosince na **Silvestra** – předkové vyháněli vzpomínané zlé duchy, kteří vyváděli nejvíc právě v období zimy. Bouchací kuličky a jiné petardy však v té době neměli, takže používali staré známé práskání bičem.

Podle prastarých představ byla nevěsta jdoucí na **svatbu** v čase, kdy opustila dům rodičů, a ještě se na ni nevztahovala ochrana domu jejího budoucího manžela, vystavená vlivu zlých sil, a proto se musela chránit. V dávných dobách se proto svatby konaly v noci, aby nevěstu nenašli zlí démoni. Jako ochrana před nimi měl působit hluk, střelba či práskání bičem. Časem se noční svatby přesunuly na den a svatební obřad v kostele začínal ráno, v některých obcích v poledne.

MAĎARSKO

Szilveszteri csergetés – Silvestrovské práskání bičem je stále žijící tradicí přetrvávající již po staletí. Je známo, že ve městě Hajdúszoboszló 31. prosince 1559 zahrnali pomocí práskání bičů a zvonění zvonů tehdejší tureckou armádu. Každoročně poslední večer roku tak armáda koňáků odradí „zlé síly“ a pak se monumentálními koncerty a ohňostrojem společně rozloučí se starým rokem.

Například **na pohřbech** nebylo neobvyklé, že byl mrtvý muž doprovázen na poslední cestu práskáním bičů (hlavně v oblasti velkého množství pastevců dobytka).

POLSKO

Jukace – jinak známí jako Předkové – jsou zvěstovateli starověké slovansko-pohanské maškarády **Gody Żywieckie**. Jedinečné pro polské město Żywiec, přinášejí štěstí, zdraví a naplňují Nový rok cinkotem kravských zvonců a práskáním bičů.

Gody Żywieckie se slaví ve městech po celých Beskydech po celá staletí a ctí tradiční pohanské kořeny regionu se složitými folklórními postavami, které představují zvířata a přírodní duchy. Jedinečná interpretace Gody Żywieckie ve městě spojuje prvky pohanství se silnou místní hrdostí a Jukace se vrací k mýtu, který ve městě přetrvává od 17. století. Legenda vypráví, že v roce 1655, kdy je švédská říše napadla, se polský král Jan II. Kazimierz Waza uchýlil do Żywieci. Jak švédská armáda postupovala na město, rychle přemýšlející pastýři v Zabłociu si nasadili vysoké klobouky a masky a vrhli se na vojáky, biče práskaly jako rychlá střelba. Vojáci, vyděšení monstrózně vyhlížejícími pastýři, ustoupili a král mohl uprchnout.

Ať už je legenda pravdivá nebo ne, tradice Jukace přetrvává stále. Jak velí zvyk, mohou se zúčastnit pouze mládenci ze Zabłociu. To se ukázalo jako největší síla Żywiecovy Gody Żywieckie. Zatímco podobné tradice se v jiných částech regionu vytrácejí s tím, jak je stárnoucí populace, která je udržuje, předávají dál, Jukace každý rok přijímá nové rekruity, přičemž chlapi ve věku od osmi let se staví do řady, aby mohli začít trénovat. Stát se Jukacem je velká čest, která od svých účastníků vyžaduje přísnou disciplínu.

SLOVINSKO

Curentovanje je maskovaný obřad jara, který se koná od roku 1961. V únoru po dobu 10 dní až do masopustního úterý a většina slavností se soustředí v městě Ptuj a jeho okolí, nejstarším slovinském městě. V současnosti je z ptujského masopustu velký mezinárodní festival (Artfest a Etnofest a na všechny akce se sejde až 120 tisíc návštěvníků ze Slovinska i z okolních zemí).

Hlavními postavami slovinského masopustu jsou kurenti. Dělají rámus a jsou oblečeni do ovčí vlny, peří a mají podivnou hlavu. Nepřeslechnutelní jsou pak také Pokači se svými biči, kteří mezi prvními masopustními postavami ohlašují začátek masopustního času. Podle tradice již v noci připravují chlapi a muži těžké biče, které jsou pečlivě upleteny z konopných provazů a rafie (lýka). Hlasitými rány bičů, šířícími se zimní nocí, ohlašují čas masopustního veselí. Jejich návštěva přináší štěstí a prosperitu a tradičně zahání temné síly a zlé duchy.

Curentovanje sice nemají jenom ve Slovinsku, ale tady je jejich tradice jednak největší a také nejoriginálnější.

Od roku 2013 začala slovinsko-americká komunita nacházející se ve čtvrti St. Clair-Superior v Clevelandu hostit místní verzi Curentovanja.

RUSKO

Příprava na první svatební noc:

Novomanželé byli doprovázeni všemi hosty a rodinou do postele. Vše bylo provázeno písněmi, vtipy, a dokonce i radami. První, kdo vstoupil do svatební místnosti, byl obvykle svědek a několikrát udeřil do postele bičem, čímž vyděsil zlé duchy. Na řadě míst v Rusku existoval zvyk, podle kterého svědek musel zaplatit výkupné služebným co připravovali ložnici. Dveře ložnice byly zamčené, umístěna mimo místnost byla stráž, jejíž úkolem bylo chránit novomanžele před zlými duchy, kteří by je mohli zkazit a odvézt družičky. Novomanželé, kteří zůstali sami, museli provést řadu rituálních akcí schválených tradicí, které podle legendy poskytovaly souhlasný (nehádavý) manželský život, bohatství a zdravé potomstvo.

POVÍDKA jedna za druhou

Jarní

Článek připravila Jitka Poláková
Vlastní autorská tvorba redaktorky

Bylo tak horko, že nejen psi se rvali o chládek. Navzdory tomu, že podle kalendáře bylo jaro, jako by příroda přeskočila z chladné zimy rovnou do léta. Všechno živé včetně lidí hledalo chládek, kde se dalo. V tomto parnu po ulicích bloudilo jedno dítě, na které rodiče zapomněli a které teď mělo jarní prázdniny. To dítě si vzalo klíče a šlo se projít do města.

Procházelo se ulicemi a náhle narazilo na malé soukromé muzeum skryté v malém podloubí stranou od velkého ruchu. Vstup byl zdarma, tak vešlo dovnitř a začalo si prohlížet vystavené předměty.

Starší dáma, kterou nebylo problém splést si ji s mužem, protože měla takovou mohutnější stavbu těla dítě chvíli pozorovala, pak vzala plastový kelímek, nalila do něj domácí limonádu z ledničky, kterou měla k dispozici a přistoupila k dítěti.

„Nechceš se trochu ochladit v tomhle horku?“

„Rád bych, ale nemám s sebou peníze.“ odpoví chlapec.

„Neprodávám. Nabízím ze svého. Hloupější, kdo dává hloupý, kdo nebere.“ odpoví žena s úsměvem.

„To přísloví je obráceně. Hloupý, kdo dává a hloupější kdo nebere.“ namítne chlapec.

Žena se zasměje. „Správně jsi všímavý.“ a podá mu kelímek s limonádou.

„Děkuji.“ přijme chlapec kelímek a napije se.

„Přišel jsi se schovat před horkem?“ zeptá se žena.

„Taky.“ souhlasí chlapec a dodá: „Ale také si chci zkrátit čas, než se rodiče vrátí z práce.“

„Tak pojd' povyprávím ti příběhy, které se váží k některým exponátům.“ navrhně žena a společně s chlapcem prochází celou výstavu exponátů, a vypráví mu různé příběhy.

Čas letí jako splašený, když se svým výkladem skončí zeptá se chlapec ženy:

„Odkud to všechno víte?“

„Vyprávěli mi to ti, co sem ty exponáty přinesli. Jsou to příběhy jejich předků.“ odpoví žena.

„A proč si je tedy nenechali jako vzpomínku?“ zeptal se zvědavě chlapec.

„Protože se stěhovali a neměli to kam dát.“ odpoví žena a dodá: „A ty si užívej malých věcí, dokud můžeš, protože jednoho dne se ohlédneš a zjistíš, že to byly velké věci, na které můžeš teď už jen vzpomínat. Čas bohužel nevrátíš.“ povzdechne si na závěr jejich společného odpoledne. Pak vyprovodí chlapce ven a zamkne.

Chlapec se ohlédne a náhle před ním muzeum zmizí a on uvidí pouze fasádu starého domu. Usměje se a vydá se cestou domů, aby ho rodiče nehledali.

Expedice Moravský kras II. – 1. díl

*Článek připravil Vojtěch „Bobr“ Srb
Zpracováno z cest a vlastních zážitků autora*

Celkem se expedice připravovala 9 měsíců. Tj. jak odnošení dítěte. Už na podzimním v Jeseníku jsme si na duben naplánovali Okolí Brna. Jenže přišel Covid 19 a já ulehl na 14 dní a Laskonka na 3 neděle. Výlet jsme posunuli o měsíc na květen so., ne., po., út. Přišla ještě jedna změna. A sice důchodci měli Pionýrák na rybníku Mrdale, tedy Mrhale. Kdysi se tak, ale fakt jmenoval. Posunuli jsme termín ještě dopředu na čt., pá., so., ne. Pirát mi vyhrožoval, že pokud to ještě změním, uvrhne na mě průjmovou kletbu! No to nemůžu riskovat?! Ještě 3 dny před čundrem jsem netušil, zda mi šéf ty 2 dny dá? Chybělo plno lidí a jen díky Bertovi (který jezdí o víkendu) to klaplo. Možná pojedou i Cíba, který je na školení v Brně.

Na aplikaci, co zřídil Bomba jsme měli plán expedice a dolad'ovalo se druhé auto. Č1. auto mělo být v 9.00 v ČB. S druhým autem jsme se měli sejít v 1/2 11. v Českém Rudolci. Kluci z Plzně dorazili místo v 9.00 v 1/2 10. Nabrali jsme beňál za 1 500,- a razíme. Na silnici byly všude zmatky a samá objížďka. Největší byla okolo JH. Nějakým zázrakem jsme přistáli v Českém Rudolci. Auto č.2 se do této doby neozývalo, a tak jsme ani nevěděli, zdali dorazí či ne. Když jsme zjistili, že hospoda (v Českém Rudolci, kde máme jíst) má zavřeno. Přijelo druhé auto s Lečem a Liborem. Láďa psal, že nemůže. Obešli jsme si tedy zámek. Zatím už opravili věž. Pokračuje to docela pomalu. Došli jsme do íčka, kde jsem chlapovi udělal kšeft a koupil si pohled s pidifrkem. Dal jsem si na něj razítko.

Nyní už tedy jedou obě auta na první zastávku, opevněný kostel v Lideřovicích. Vůbec jsem si ho nepamatoval? Byl jsem tu s Piotrem Ivánovičovem Leningradovem. Z kostela jsem byl

nadšený. Takové jsem totiž viděl v Rumunsku. Další zastávka je až v Dačicích. U nového zámku na parkovišti není místo, a tak parkujeme u hospody „U Šuláků“, který je hned naproti kostelu. Díky obědové nabídce, si dáme všichni to samé. Houbové kyselo, vepřový steak s Vídeňskou cibulkou, hranolky, brambory a buchtu. Někteří Radegast 12 * a limo Hex. Po obědě se jdeme projít. Kostel lze fotit přes mříž. Starý zámek zase z venku a tvrz vedle autobusáku už konečně opravují. Poprvé jsem se podíval i do sklepa dovnitř. Krásné portály oken vyplnili heblem, ale měly žlábký! Vracíme se okolo pivního krámků. Bomba si naštěstí šel nakoupit papírky, a tak ho neviděl. To bychom ho odtud už totiž nedostali.

Jedeme na další zastávku Jemnici. Dlouho jsem tu nebyl. Kostel v Podolí jsem našel až z městských hradeb. Opravují tu komunikaci, a tak se musí město objíždět. Parkujeme rovnou na náměstí u takového záplatovaného kostela. Jdeme k zámku. Z původního hradu ze 4 věží najdeme vystupovat z fasády jen jednu. Díváme se na informační ceduli o zámku. Jdeme dál přes náměstí výpadovou brankou k jediné válcové baště a podél hradeb (které pěkně vysekali) až k bráně se sochou Judyty. Hned vedle je nejhezčí partie – brána s parkánem a mostem. Jeden kluk nás všechny vyfotil. Dole pod bránou je cedule s rekonstrukcí. Vracíme se zpět k autu.

Vyrážíme na Moravské Budějovice a Jaroměřice nad Rokytnou. Parkujeme opět na náměstí. Jdeme se podívat hned do zámku. V pokladně kupuji pohled a pidífrk. Kluky najdu v zahradě pod takovým divným keřem na vysoké noze, že to vypadá, jako by se tady schovávali pod obrovským deštníkem. Cha. Na náměstí si vyberu prachy a jedeme dál. V dálce vidím zámek Myslibořice. Bereme to přes náměstí se zámek v Hrotovicích až do Moravského Krumlova. Tak tady jsem ale fakt dlouho nebyl! Nejdříve parkujeme u hlavní věže zámku (abychom si vyfotili pozůstatek gotické městské brány) a pak vedle zámku. Zámek postupně opravují. V pokladně mají od hrnečků až po nevím co.... samého Muchu. A pořádně pohled? To ani nemluví. Až jim Muchu zase odvezou, tak budou v prd... Měl jsem sebou Copuli lapidum. Hrad italského typu jsme v mase zámku snadno našli. Ze 4 věží se zachovaly 2. Musíme na náměstí najít pohledy v íčku. Snad tam něco bude. Stoupáme cestou do centra. Na náměstí si kupujeme zmrzlinu. Měl jsem 3 kopečky: oříšková, stracciatela a šmoulí! Ukrajinka mi počítala místo 90,- 120,-! Pak se opravila.

S Lečem jdeme do íčka do 1. patra. Zmrzku jsem odložil před dveřmi na schody. O opevnění nic neví? To jsou služby! Měli jen pohled a pidífrk. Vyzvedl jsem si zmrzku a jdeme hledat hradby. Našli jsme je nad silnicí s jednou baštou se zadržujícími klíčovými střílnami. Vracíme se zpět k autům. Další po cestě jsou Ivančice. Městský hrad byl situován do místa paláce pánů z Lipé. Ale nyní se zjistilo, že byl hned naproti něj v takovém dvoře. Něco jako v Jičíně. Parkujeme na náměstí a jdeme prověřit hrad. Na dvůr se bohužel nedá jít. Obcházíme ho z druhé strany, ale není nic vidět. U auta se najím a kluci jdou pro zásoby. Bombáta kupuje pivo „Huhňák“. Z Ivančic míříme na Dolní Kounice. Je tu hrad a zámek a pod ním klášter Rosa Coelli, který vypálili husiti, že to byla peleš – jeptišky s kněžími. Nejdříve parkujeme u kláštera a vyrážíme

k němu pěšky. 2 lidí právě vyprovázeli z prohlídky. Ani jsme se neptali zda – li můžeme jít také. Měli do 5. Asi to byla poslední prohlídka. Kostel je v ruině a vedle něj funguje malý klášter. Po fotce jdeme na hrad. Ten je bohužel zavřený. Otevřeno mají jen výjimečně. Konají se zde svatby aj. Prodral jsem se okolo zdi a vyfotil alespoň parkán.

Jinak se hrad dal dosti obtížně fotit. Zklamaní jedeme dál okolo zámků Rešice a Tulešice, které jsou u jaderné elektrárny Dukovany.

Další na řadě je zámek Židlochovice. Dle Copuli lapidum, zde byl kdysi vodní hrad s renesančními bastiony. Bránou do zákazu si jdeme vyfotit zámek. Z parku byly na fasádě zámku sochy bohů. Tak jsme hádali, kdo je kdo?! Už se přibližujeme k našemu prvnímu spaní na Vildštejně. Bereme Sokolnici tvrz. Byl to takový malý kopeček s příkopem a smírčím křížem. Chtěl jsem se s Bombátou usmířit, ale nechtěl. V zámku je dnes důchodák. Dost mě překvapil Libor se svými znalostmi, jak má Napoleonské války v malíčku. Upozornil nás na zazděné střílny v zámecké zdi pro postavení děl. Dnes jsou na jejich místech křížky. Sokolnici nejdříve bránili Francouzi. Pak místo obsadili Rusové a opět je dobyli Francouzi. Jak jsme jeli okolo zdi zámku, pár křížků jsme zahlédli.

Vážně nevážně

Nepokradeš

*Článek připravila Marie Ondová
Vlastní autorská tvorba redaktorky*

Stalo se mi před pár dny v Lidlu. Platím u pokladny, vše na páse a v košíku leták.

„Dejte mi ten leták,“ říká důrazně pokladní.

„Proč, máte jich snad málo?“

„Dejte mi ten leták!“ opakuje už se stopou arogance v hlase.

„To chcete, právě tenhle konkrétní?“

„Prostě mi ho podejte,“ opáčí netrpělivě.

Zajedu s košíkem na bok, abych mohla odebírat namarkované zboží, a pokladní už je téměř hysterická a vykřikne.

„Dejte mi ten leták!“

Trochu mi to připomíná scénu z Jamese Bonda, konkrétně film Zlaté oko. Zlosyn tam drží Bonda v šachu a naléhá na sličnou Bond 'girl: „Natálie dej mi ty kódy!“ Vše končí obřím výbuchem, na jehož konci James opět zachrání svět.

Blízko výbuchu jsem už teď ale i já. "Panebože, tak tady ho máte, ten váš leták!"

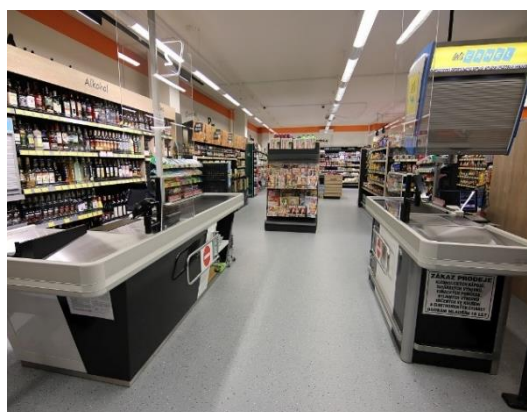
Pokladní se konečně uklidní a praví: "Lidi si pod letákem schovávají kradené zboží, vy tam zjevně nic nemáte..." A když vidí můj výraz, ještě doplní slůvko – pardon.

„Co bych tam asi pod ten leták schovala? Tři kila brambor?“

„No, třeba čokoládu anebo prášek do pečiva, to by se tam vešlo,“ vysvětluje mně, natvrdlé zákazníci, pokladní.

Tak vidíte. Pořád jsme si mysleli, že nás řetězce okrádají, ale je to naopak. My okrádáme je. Každá propašovaná čokoláda pod reklamním letákem, zvedne ceny nehorázně vzhůru a co teprve prášek do pečiva? Vstávají mi vlasy na hlavě hrůzou, jen na to pomyslím.

Škoda, že je už trik s reklamním letákem odhalen. Mohla jsem si pod něj schovat nějaký luxusní alkohol na Velikonoce a přihodila bych ještě aspoň jednu husu. 😊

To, že jsme ještě nic neukradli, nás nečiní nevinnými. Všichni jsme potencionální zloději. Jak říká přísloví „Bylo by možno se domnívat, že poctivý člověk je zloděj, který nikdy nic neukradl.“

Čtenářský deník

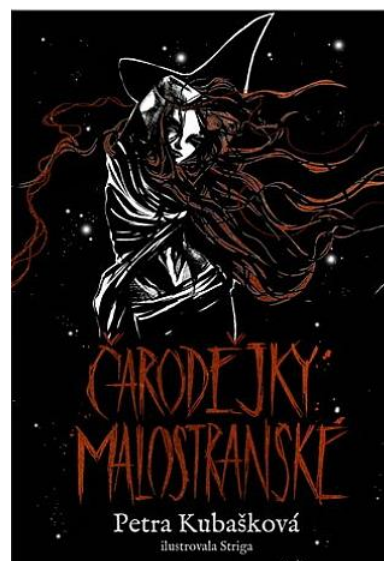
ČARODĚJKY MALOSTRANSKÉ

Článek napsala a připravila Katka Hrabáková

Zdravím Vás milí čtenáři,

je tu další číslo časopisu Keltoviny a s ním i další kniha. Tentokrát sem si vybrala knihu ze série Čarodějky Malostranské. Řekla bych, že tato série je zaměřená pro všechny věkové kategorie, ale myslím si, že se bude líbit hlavně děvčatům, a to především těm, která se narodila v Praze nebo někde blízko ní. Já jsem se třeba v Praze narodila a žila jsem za Prahou. Prahou jsem procházela několikrát a to, že je z jejího prostředí napsáno hodně knih jsem věděla, ale nikdy mě nenapadlo přemýšlet nad tím, že vás na domech pozorují i třeba domovní znamení z dob středověku. Nebo, že na vás támhle kouká chrlič a že za setmění můžete v ulicích potkat nějakého toho ducha nebo jiná strašidla. Praha je plná záhad a tajemství a tahle série je jimi naplněna až po okraj. Proto mě tahle kniha opravdu uchvátila a těším se na další dva díly. Věřím, že si jí užijete stejně, jako já. A teď už k samotnému příběhu.

Na Malé Straně se vždy děly zvláštní věci. Občas na vás mrkl chrlič, ve stínech jste mohli spatřit strašidlo nebo jen zvláštní holku, co uměla věci, které by nikdo nečekal. Lidem ale vždy stačilo na chvíli zavřít oči a pocit něčeho nepřírozeného se ztratil. Lidem, ne čarodějkám, které na Malé Straně žily od nepaměti. Většinou slušně a spořádaně, což se nedá říct o Ginevře, jejíž rodina byla i na čarodějnické poměry velmi zvláštní a jejíž tajemství nečekaně vyplouvají na povrch zrovna ve chvíli, kdy po Praze začnou mizet strašidla, strachem se schovávat domovní znamení a selhávat mocná kouzla. A do toho všeho jí ve škole všichni pořádně pijí krev. Vítejte v dobrodružném světě malostranských čarodějek, které si dokážou poradit i v těch nejsložitějších situacích.

Čtrnáctiletá čarodějka Ginevra VII. žije od narození na Malé Straně se svou matkou a tetami. Studuje na střední škole, ale ve škole je outsiderem, pro všechny je podivínka. Ginevra je v pubertě a do toho prožívá první, avšak pro čarodějky zakázanou lásku se spolužákem Teem. Často se sama toulá po Malé Straně a naráží tam na staré dva známé duchy, krásnou bezhlavou Lauru, kterou kdysi zavraždil její žárlivý manžel a zavražděnou jeptišku bílou Magdalenitku. Nebo dost často promlouvá s ožvlými domovními znameními. Ginevřino dobrodružství začíná ve chvíli, kdy z knihy kouzel zmizí několik magických receptů, domovní znamení přestávají ožívat a mluvit a do toho zmizí oba duchové zavražděných žen z Karmelitské ulice v domě U Zlatého prstenu a když přijde domů, v komíně najde ztuhlou svou kamarádku meluzínu.

Dobrodružství pokračuje, když se ve škole objeví Salamandr a Ginevra v hlavě uslyší Teův hlas, který jí zavede ve škole až k zrcadlu, ve kterém Ginevra spatří neznámou ženu, která jí je ale podobná. V tu chvíli jsou ale u zrcadla i její dvě spolužačky Markéta a Barbara alias Bárbí, které jsou samotářky jako ona. Všechny tři omylem propadnou zrcadlem do podsvětí. Ginevra netuší, co si má počít.

Díky tomuhle se nakonec mezi dívkami zrodí přátelství a Ginevra jim prozradí své tajemství. Všechny tři prochází podsvětím a snaží se nějak dostat zpět na zem. Potkají bludičky, které jim ukáží cestu k podzemnímu jezeru, které ale střeží Vodní panna. Vodní panna je ale zlá a dívky vtáhne do vodního víru a vyplaví je kdesi jinde. Na tom daném místě roste kamenný strom a v něm se ukrývá Dryáda. Aby se přes jezero dostaly, Ginevra musí pod kouzlem zanechat dívky na druhé straně jezera a sama se musí vydat dál, aby zjistila, jak se dostanou na povrch a pak se pro dívky vrátí. V tom se objeví znovu bludička, které jako dar musela dát Ginevra své boty a bludičky dívky zavedly ke Gnómům, kteří je pohostily a udělaly jim i nové boty. Dál od Gnómů dívky vedli skřítkci a dovedli je až k pekelné bráně. Ginevra znovu použila zrcátko k magické komunikaci a znovu se objevila známá tajemná žena, která jim prozradila, že mají projít bránou a dát se dál chodbou.

Po chvíli se s onou ženou potkají na živo, Ginevra zjistí, že je to její vyhoštěná babička Ginevra VI. Ginevra VI. přivolala díky kameni Onyxu Ginevřinu kočku Falzetu, která se ukázala být kočkodlakem. Byla poslem pekla. Ginevra VI. představí dívkám čerta Lorenza, který mučí duši senzibila Petra Petra, který je zodpovědný za všechny zmatek a dané podivné události související se znameními a se zmizelými duchy. Petr poslal vypůjčeného salamandra do domu Ginevry, kde měl z knihy ukrást kouzlo lásky kvůli zamilovanosti do Josefíny, sestřenice Ginevry, ale žádné takové kouzlo není. Ginevra salamandrovi nakázala ale jen vymazat neškodné dva recepty. Ale salamandr to Ginevře VI. všechno řekl. Petr vyhrožoval i Meluzíně, ta měla Ginevru vylákat ven, ale Meluzína se nedopatřením připletla do cesty elektrickému výboji salamandra. Salamandr měl Meluzínu přivést zpět, aby jí mohl Petr znovu vyhrožovat. Petr obelhal ducha Laury a ji i Magdalenitku uvěznil v domě U Zlatého prstenu ve sklepení ve spiritistické tabulce. Petr skončí v blázinci. Ginevra děvčata dostane zpět do jejich světa a Ginevra díky babičce zjistí, že Teo je senzibil.

Teo s pomocí dívek a Josefíny osvobodí oba duchy. Ale je tu ještě jeden zádrhel, Barbara a Markéta jsou lidé a smrtelníci, nemají znát jejich magická tajemství, ale Ginevra nechce o přátelství přijít, a tak je všechny její teta vezme za jedním upírem, kterému dá Ginevra kapku své krve, jak povoluje jejich kodex. Tím zachrání vzpomínky i jejich přátelství. Ginevra se vrací domů i s Josefínou, tam je čeká čarodějnický soud od Sylf, Ginevra je osvobozena ode všech činů, protože nic špatného neudělala, a nakonec k ní promluví Valpurga, chrlič, která na čarodějky dohlíží a ta Ginevře udělí výjimku v lásce k Teovi a v přátelství s jejími lidskými kamarádkami. Všichni se rozcházejí ke svým domovům a vše se vrací do starých kolejí. Domovní znamení zase ožívají a duchové se vracejí na svá působiště.

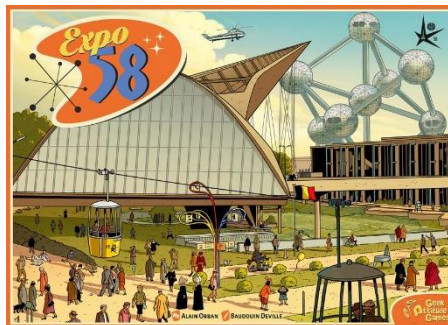

Světová výstava Expo 1958

Článek připravila Pavla Štullová

Informace čerpány z internetových stránek dejinyvpohode.cz a wikipedia.org

V roce 1958 hostilo belgické hlavní město Brusel mezinárodní světovou výstavu EXPO 58. Jednalo se o první velkou výstavu tohoto typu po druhé světové válce. Svou kulturu zde prezentovalo 52 zemí a řada dalších organizací (OSN, Červený kříž). Výstavu navštívilo celkem 42 milionů lidí. Výstava proběhla v optimistické náladě poválečné obnovy, pokroku a technického rozvoje (symbolem výstavy se stalo Atomizum – 110 m vysoký model základní buňky krystalové mřížky železa), nevyhnulo se jí ale ani soupeření ovlivněné probíhající studenou válkou. Země socialistického tábora, které po Stalinově smrti opouštěly politiku izolacionismu a více se zapojovaly do mezinárodního dění, měly zásadní zájem představit úspěchy socialismu. Sovětský svaz tak triumfoval monumentálním pavilónem, v němž byla hlavním lákadlem replika Sputniku 1 (při ukončení výstavy se replika ztratila a SSSR obvinil USA z její krádeže).

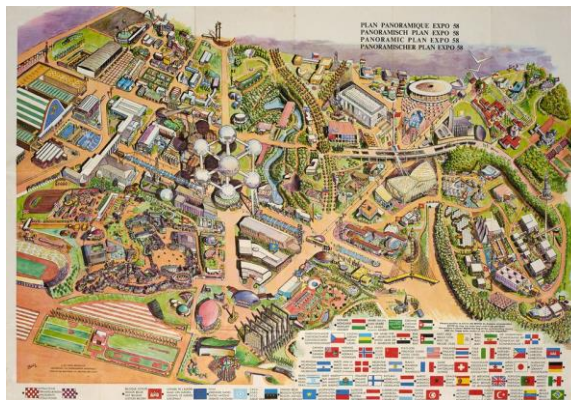

Ještě větší ohlas však nakonec získal pavilón Československa. Přípravný tým a přizvaní umělci disponovali na tu dobu neobvyklou mírou svobody. Po období stalinistických represí a omezování to byla silná motivace, která přispěla ke konečnému úspěchu. Pozornost vzbudila již sama architektura výstavního pavilónu spojeného s pavilónem restaurace – tento komplex se vyrovnal stavbám předních světových architektů. (Výstavní pavilón byl přenesen na Holešovické výstaviště a v roce 1991 vyhořel, v restauračním pavilónu, stojícím na pražské Letné a v 90. letech zdevastovaném, sídlí po jeho rekonstrukci reklamní agentura.) Vlastní expozice se pak vyznačovala nápaditou koncepcí, která z jednotlivých exponátů učinila působivý celek. Hlavní téma Jeden den v Československu bylo rozděleno na tři části: Práce, Kultura a Odpočinek. Československý pavilón se záhy stal jedním z nejoblíbenějších, a nakonec získal i hlavní cenu světové výstavy – Zlatou hvězdu. Čeští umělci a jejich exponáty také získali nejvíce ocenění (celkem 170 cen). Mezi oceněné patřili např. čeští skláři, Laterna magika a film režiséra Karla Zemana Vynález zkázy.

Ačkoliv byla výstava stále pod vlivem oficiální státní ideologie a propagandy snažící se přikrášlit život v tehdejší Československu, představovalo EXPO 58 důležitý průlom v české kultuře. Úspěch československých tvůrců (jakož i samo navázání kontaktu se zahraničím) přispěl postupné liberalizaci v oblasti kulturní tvorby, což se pak ještě výrazněji projevilo v 60. letech. V Bruselu byla navíc představena celá řada děl, která představovala alternativu ke striktnímu socialistickému realismu stalinské éry. To silně ovlivnilo následující vývoj především výtvarné kultury, a to zejména v oblasti designu (tzv. bruselský styl).

Ocenění

- Nejlepší pavilon na Expo 58.
- Film Karla Zemana Vynález zkázy získal Velkou cenu Expa 58.
- Sousoší Nový věk, zvané původně Atomový věk, získalo Velkou cenu Expa 58.
- Zlatou medaili získal fotograf Jan Lukas.
- Kinoprojektor Meopton 3-4 získal zlatou medaili Grand Prix

Sedm sekcí

- Na ploše 200 ha, která byla rozdělena do 7 sekcí, se nacházelo více než 150 výstavních pavilonů z 52 zemí celého světa.
- Expozice byla rozdělena do sedmi různých sekcí:
- Třetinu výstavy (asi 66 ha) zabírala **Belgická sekce** – celkem 28 pavilonů bylo věnováno především belgickému obchodu a průmyslu.
- Další třetinu (asi 47 ha) zabírala **Zahraniční sekce**. Celkem zde vystavovalo 46 zemí. Převážnou část tvořily expozice USA, SSSR a Francie.
- 8 ha zabírala sekce **Belgické Kongo** se sedmi pavilony a tropickou zahradou.
- 1,5 ha s pěti pavilony představovala **Mezinárodní sekce** s expozicí mezinárodních organizací.
- Folklorní sekce na ploše 5 ha byla věnována restauracím, bistrům, kavárnám a obchodům s upomínkovými předměty.
- O zábavu se starala sekce **Atrakce**.
- V sekci **Restaurace** bylo několik prvotřídních restaurací i množství malých kaváren a barů.

Básničky

pro všechny lidičky

Sedm krás sedmikrásky

Báseň napsala Jana Koláčková

V travinách kvete,
sedmikráska se svou krásou,
dívá se po světě,
na nebe, jak mraky plujou.

V sedmi krásách svých,
světem toulá se,
z míst kouzelných,
aniž by světem prošla se.

Sedmikráska tančí ve větru,
sluníčko ji hladí svými
paprsky,
několik krásných květů,
a děti z nich pletou věnečky.

13 bobříků

2, 3 a 4 bobřík

Článek připravila redakce

Informace čerpány z internetových stránek 13bobriku.cz

2 - Bobřík míření je světlezelený.

Ulovíš ho takto: Naměř na zemi čtverec 1 × 1 metr. Vyryj jeho strany v půdě ostrým kamenem nebo kolíkem, nebo je na pevném podkladě naznač křídou. Pak odměř od jedné jeho strany sedm a půl metru (asi deset kroků) a tam udělej startovací čáru. Od ní budeš házet do čtverce kameny velké asi jako brambory. Najdi si jich deset.

Máš stovku hodů, a z nich musí být alespoň osmdesát úspěšných. To znamená, že osmdesátkrát musí kámen dopadnout do čtverce. Počítej hody a přesně je zaznamenávej! Dopadne-li kámen před čtverec a teprve odrazem se tam dokutálí nebo doskočí, nepočítá se jako vhozený. Dopadne-li však rovnou do čtverce, ale odrazem se z něho vykutálí nebo vyskočí, počítá se jako vhozený, třebaže ve čtverci nezůstal.

3 - Bobřík záchrany má černou barvu

a uloví jej ten, kdo splní tyto podmínky:

- * Opatří si malou lékárníčku pro první pomoc s tímto obsahem:

- hotový obvaz
- náplast na cívce
- gázové čtverce
- polštářková náplast
- trojčípý šátek
- izotermická folie
- rukavice
- elastické obinadlo

a naučí se jí používat;

- * umí zajistit bezpečnost pro sebe i zraněného při poskytování první pomoci
- * naučí se poskytovat první pomoc při nejběžnějších úrazech a poraněních (například: ošetřovat otevřená poranění jako oděrky, rány, krvácení, spáleniny, úpal, puchýře, bodnutí hmyzem; správně si počínat při kousnutí zvířetem)
- * ví, jak se zachovat u člověka, který je v bezvědomí
- * zná způsoby, jak přivolat pomoc, naučí se nazpaměť telefonní čísla záchranné služby, hasičů, policie a ví, kdy které použít.

4 - Bobřík plavce má červený kožich

a je mistrem v tom, co bobři dovedou: v **plavání**. Ukládá i tobě, že máš umět dobře plavat! Nezáleží na stylu, ale máš uplavat nejméně šedesát metrů, chceš-li bobříka plavce ulovit! Až budeš lov zkoušet, měř vzdálenost poctivě – a spíše si nějaký ten metr k odhadnuté vzdálenosti přidej, než abys plaval kratší trať!

Ježčí bodlina - díl 3

Článek připravil Kamila Prášková
Vlastní autorská tvorba redaktorky

Když rozlepil víčka, zjistil, že sourozenci už jsou vzhůru. Šeptem spolu rozmlouvali.

„Co se děje?“ zeptal se Teo a vydal se k nim.

„Nechali nás tu samotné,“ řekla vyčítavě Bodlinka.

„Cože?“ Nechápal Teo.

A pak se dočkal vysvětlení. Maminka s tatínkem se vydali na pochod sami. V lese prý není pro malé ježečky bezpečno.

„Prý se vrátí brzy a přinesou jídlo. Ale já mám o ně strach,“ otrásla se Bodlinka.

„Nepůjdeme za nimi?“ zeptal de Teo a pohlédl k východu jejich malé ale útulné nory.

„Ne, musíme na ně tady počkat,“ zamítl rozhodně Funík. „Tatínek to nakázal.“

Teo vzdych. Vrátil se na své místo, stočil se do klubíčka a čekal. Nakonec znovu upadl do neklidného spánku.

Když do jejich nory pronikly první paprsky rána, vyskočil Teo na nožky. „Proč už nejsou zpátky? Něco se jim určitě stalo! Musím je jít najít!“

Funík i Bodlinka měli o rodiče taky strach, ale nechtěli se vzepřít otcově příkazu.

„Tak tu zůstaňte, já půjdu sám,“ vyprskl Teo a vyběhl ven.

Přes den byl venku z nory jen málokdy, a tak se cítil pěkně nespůj. Ale strach o rodiče byl silnější než jeho nervozita. Ušel pár kroků trávou a poslouchal ptačí trylkování. Přes koruny stromů pronikaly slabé ranní paprsky slunce a šimraly ho na tváři.

Teo pocítil zvláštní touhu lehnout si do trávy a pozorovat probouzející se les. Odolal však a rozběhl se pěšinou. Neměl tušení, kde by měl rodiče hledat. U starého dubu ho zastavilo hlasité zahoukání. Vzhlédl a uviděl na větvi sedět šedivou sovu.

„Hú, malý ježečku, hú, špatnou zprávu nesú!“ oslovila ho.

Teo překvapeně pootevřel tlamičku, než se zmohl na odpověď, sova už pokračovala: „Čaroděj proradný v lese byl, plížil se kolem jako stín, když dva ježky uviděl, prakem je střelil, do pytle dal, na hrad svůj tajemný utíkal. Rodiče své hledej tam, však pospěš si, neboť až přijde noc, marná už bude tvá pomoc.“

Teovi chvíli trvalo, než pochopil význam jejich slov. Popadla ho čirá hrůza. Jeho rodiče byli uneseni tím nejhroznějším z lidí. A pokud něco neudělá, určitě zemřou. Musí je zachránit.

„Kudy?!“ vypískl a sova ukázala křídlem. Na nic nečekal a rozběhl se pěšinou. Lesem se ozýval jeho zběsilý dupot.

Čaroděj spokojeně spal. A zdály se mu krásné sny. Byl v nich mladý a silný. Prohlížel si sám sebe v zrcadle obklopený hromadou přátel a obdivovatelů. A jeho hrad byl plný hostů a u velké brány stály jeho sochy v nadživotní velikosti.

V podvečer se vzbudil a zívá. Noc byla úspěšná. Polapil dva macaté ježky a šoupl je do chladku uležet. A pak se vydal rovnou na kutě.

Kouzlokaz vypil už v lese, hned co ty dva bodlinatce strčil do pytle. Přesto stále slabě cítil ohavný pach shnilých, dva roky nepraných ponožek. Ušklíbl se a vylezl z postele.

Už brzo bude zase mladý a krásný a pak bude mít dva tucty pradlen. Natáhl na sebe svůj plášť a vydal se do sklepení.

Teo se protáhl skrz železnou mříž. V hradním sklepení bylo vlhko a nevlídno. V malé klíčce v rohu cely se k sobě vystrašeně choulili dva velcí ježci.

„Mami! Tati! Jste v pořádku?“ vykřikl Teo zoufale a rozběhl se k nim.

„Teo! Co tu děláš? Musíš odsud okamžitě pryč!“ vypískla maminka.

„Bez vás neodejdu,“ Teo se široce rozkročil a hrdě zvedl čumáček. Několik minut se pak pokoušel přijít na způsob, jak dostat rodiče ze zamčené klece. Pak zoufale prostrčil tlapku mříží a dotkl se mamičiny tváře.

„To nic Teo, jsi statečný hoch, že jsi sem přišel. Jsem na tebe moc pyšná,“ konejšila ho maminka.

Teo se rozplakal. „Nechci o vás přijít, mám vás tolik rád.“

„Poslouchej Teo, některé chvíle v životě jsou moc těžké. Ale právě v nich musíme být nejsilnější. Ty se teď musíš vrátit domů a postarat se o Bodlinku a Funíka. Jsi nejstarší a oni tě budou potřebovat,“ pohlédl mu tatínek zpříma do očí.

Teo zavrtěl hlavou. „Nejsem tak moudrý jako ty, nezvládnou to.“

„Vím, že zvládneš, věřím ti. Je to mé poslední přání. Splníš mi ho, synu?“

Při těch slovech Teo překvapeně zvedl čumáček. Tatínek ho tak nikdy neoslovil. A Teo to naplnilo zvláště hřejivým pocitem. S těžkým srdcem přikývl. Nemohl odmítnout.

„Sbohem Teo,“ zašeptala maminka...

„Sbohem, maminko,“ odpověděl Teo a rozběhl se k východu, protože věděl, že kdyby jen chvíli otálel, nedokázal by odejít.

Než však stačil vlézt do úzké praskliny ve zdi, která vedla ven do pozdního večera, ozvalo se zařinčení a ďábelský chechot. Teo se otočil a spatřil vysokou shrbenou postavu v plášti. Čaroděj si přišel pro jeho rodiče.

A tehdy poznal, že neodejde. Nemůže mu dovolit, aby jim ublížil. Měl moc rád své rodiče, byť nebyli úplně jeho. V jeho srdci však byli.

Rozběhl se s dupotem k čaroději. Chce ježka? Bude ho mít. Plnou rychlostí vrazil do starcova kostnatého kotníku.

„Au! Co to?!“ lekl se čaroděj a posvítíl si lucernou pod nohy. „A heleme se. Malý pichlavec.“ Ušklíbl se. „Vlastně proč ne. Bodlina mláděte by mohla být ještě účinnější.“ A s těmi slovy se shýbl, sevřel ježčí tělíčko v dlaní a odnesl ho pryč. Ozvěnou mu bylo zoufalé volání ježcích rodičů.

Nahoře ve věži položil mládě na stůl mezi nepořádek a pořádně si ho prohlédl. Je mladý a zdravý, dodá lektvaru přesně tu sílu, kterou potřebuje, hodnotil v duchu. Natáhl se pro velké rezavé kleště.

Pokračování příště...

Kdy pomáhat a kdy ne Mláďata ptáků

: Trampský slovník :

C - F

Článek připravil Martin Štulla

Informace čerpány z internetových stránek zelene-udolie.webnode.sk

CAMRÁTKO

souhrnný název pro drobný upomínkový předmět trampské provenience, často synonymum pro výraz placka (viz „placka“). Název pochází z nespisovného výrazu „camrat se (s něčím...)“ ve významu drobné piplavé práce s emočním motivem.

CANCÁK

trampský památníček, do něhož si jeho majitel, obvykle s víceméně vydatnou pomocí svých přátel, zapisuje podle vlastní fantazie, co ho kdy napadne, případně co kdy kde zažil, viděl, nebo zaslechl. Lepí se do něj fotky z vandrů (pokud vyjdou, a je na nich něco vidět), zapisují se tam texty písniček, umělecky laděné trampové tam malují náladové skici, či do něj píší poesii, trhají se z něj papíry, pokud je třeba zapálit oheň z mokrého dřeva v dešti, nebo poslat vzkaz nepřítomnému kamarádovi, a hlavně se do něj zapisují různé trampské aforismy, úsloví a vtipy, adresy, místopisné přehledy a jízdni řady, aby se na ně nezapomnělo. Dobrý cancák obráží vkus, intelektuální a trampské kvality svého majitele.

CANC

zápis do cancáku (viz „cancák“). Do kamarádova cancáku lze nacancat spoustu canců. Výraz nejspíše pochází z hovorového výrazu „cancy“ v pejorativním významu nadnešené zbytečných řečí. 😊

COURÁK, také „lokálka“

výraz převzatý trampy ze železničářského žargonu. Osobní vlak místní tratě, stavící na každé zastávce.

ČUNDR, čundrák

výraz převzatý z českého argotu, původem z německého „tschundern“ – „toulat se“. Výraz čundrák, dnes už prakticky významově totožný s pojmem tramp, byl původně dosti pejorativní. Označoval před válkou trampa s nedostatkem etických zábrán či bez společenské výchovy a rodinného zázemí. Často tak byli označováni trampové, pro které víkendový vandr začínal i končil v hospodě, tzv. „pivní skauti“. Ti jezdili „na čundr“ (ve významu vandru sestávajícího se ze střídavé konzumace alkoholu a následné opilosti), odtud „čundráci“ („čuňata na vandru“). Časem výraz zobecněl a ztratil původní pejorativní význam.

DOMOVENKA

nášivka nošená na levém rukávě, (pro puntičkáře – horní okraj půl stopy pod ramenním švem), obvykle symbolizující příslušnost svého nositele k tramské osadě (není podmínkou, existují i samotářské domovenky). Domovenku tramské osady dostává dotyčný po absolvování zkušební lhůty (v některých osadách se během té doby nosí prozatímní domovenka s nápisem „čekatel“), za doprovodu tradičně uplatňovaných místních ceremoniálů (rovněž není podmínkou).

Tradice nošení domovenek ve formě nášivek na rukáv pochází až z poválečné doby. Před válkou se domovenky běžně nenosily, nahrazovaly je osadní vlajky a standarty podobné skautským.

DEKÁČ

tenký letní spací pytel. Původně se takto označoval doma ušitý spacák ze staré deky s plátěným potahem. Později po válce se tak říkalo nekvalitním letním spacím pytlům s tenkou vatovanou výplní, často používaných ve výbavě letních pionýrských táborů a vojenských posádek.

DRSŇÁK

odrůda trempa obecného, pohrdajícího civilizačními vymoženostmi a zhýčkaností kamarádů, a trempujícího s minimálním vybavením, obvykle jen se lžící (někdy i celtou). Občas je tato výbava doplněna nebezpečně vypadajícím nožem.

Pravého drsňáka poznáte podle toho, že otvírá lahve piva zásadně vlastním chrupem, nemaje otvírák, a je schopen si vyjet s výše uvedenou výbavou na vandr i v listopadu.

EŠUS

výraz z vojenské hantýrky značící vojenskou či turistickou nádobu (běžně s víčkem) používanou na vaření, či ukládání potravin. Originální tramské ešusy bývají z hliníku, často zdobené rytím či vytepáváním do podoby lehce uměleckých výtvorů. Použití ešusu je víceúčelové, v nouzi lze ešus použít místo rýče, či jako zbraň pro boj zblízka, ortodoxní vodáci s ním s oblibou vylévají vodu z kánoe.

FELÍNA, také „felda“

zkrácený zdomácnělý výraz, původem z němčiny („Feldflasche“). Feldflaška, vojenská polní lahev, obvykle německé či rakousko-uherské provenience. Zhruba od 70. let minulého století se takto označují trampy používané vojenské polní lahve obecně.

FILEC, také „filc“

slangový výraz původem z francouzštiny („valise“ – zavazadlo). Označuje stanovou celtu nebo deku, sbalenou do ruličky a převázanou provázkem (podobný výraz z australské angličtiny je „matylda“).

FIREMAKING, firemaker

z angličtiny převzatý výraz znamenající speciální odbornou průpravu pro rozdělávání ohně v přírodě za ztížených podmínek bez použití civilizačních technologií. V podstatě

znalost přírodních materiálů a způsobů rozdělování ohně v přírodních podmínkách a odpovídající praxe. Trampové se při pobytu v přírodě často setkávají s mnoha rozdílnými podmínkami a materiály, odtud požadavek na znalosti a praxi. Ti nejlepší specialisté se často zúčastňují trampských soutěží v rozdělování ohně na čas.

Český odpovídající výraz pro tuto činnost je obecně „ohnivák“. Mezi trampy jsou specialisté na firemaking ceněni a obdivováni pro své znalosti a schopnosti. Výrazem tohoto obdivu a ocenění jejich schopností je ve většině trampských osad tradiční zvyk, že o slavnostní oheň se při potlachu stará výhradně firemaker („ohnivák“) od slavnostního zapálení až po jeho likvidaci.

Firemaking má i svůj filosofický podtext, spočívající v emociálních vlivech planoucího ohně na psychiku lidí.

FOLKAŘ

lehce hanlivý výraz pro velmi specifickou odrůdu trampa obecného, kterého více než tramping samotný a příroda zajímají návštěvy koncertů a folkových slavností různého druhu. Správný folkař je schopen se s vámi kdykoli do krve pohádat o to, zda píseň, kterou právě kdosi vybrnkává na kytaru někde v lese hráli původně Brontosauři nebo Hoboes, aniž by si byl vědom faktu, že na tom čerta starýho záleží. Jinak jsou ale folkaři u vandráckých ohňů vítanými hosty, neb běžně ovládají rozsáhlý repertoár trampských a folkových písní, a občas je i dovedou vlastnoručně interpretovat.

Celta – plachta

Copuli lapidum – „Hromada kamení“ je již 3. kniha s rekonstrukcemi hradů

Cíba – Bobr

Černý Blesk – II. kolo Bobra

Digitály – digitální vzor na US maskáčích

Držkovka – dršťková polévka

Duhový hrad – různě barevné celtly

Důchod'ák – Domov důchodců

EC – Euro city – mezinárodní vlak

Ešák – ešus

Etujka – taštička na kosmetiku

Expedice – čundr spaní alespoň s jednou nocí

Fabián – patron Brd

Felda – polní láhev

Ferda – auto Bobra

Fusky – ponožky

A ještě vám dlužíme něco do slovníku od Bobra:

ACU -

Army Combat Unifotrm – maskáče do města

Ajzamboňák – nádražák

Aladar – kamarád Bobra

Amerika – lomy kousek od Prahy

Autobusák – autobusové nádraží

Bahna – každoroční slavnosti ČS armády

Beňál – benzín

Bombáta – kamarád Bobra

Bombátovo spaní -

postavení celt dle Bombáty

Bobřice a Bobři -

Laskonka, Miňonka, Piotr, Cíba

Bobří totem

plyšové bobři na stožáru s Bobří vlajkou

Bobří vlajka

oboustranně vyšitá vlajka s Bobrem

Mezi pohádkami

ŽEBETA

Článek připravila Monika Peňáz Procházková
Vlastní autorská tvorba redaktorky

Kdysi dávno žila jedna velice chudá žebračka. Jmenovala se Běta, ale nikdo jí neřekl jinak než Žeběta. Neměla vůbec nic krom toho, co jí, kdo dal. Občas vyžebrela kousek chleba, sem tam i nějaký ten drobný penízek, ale na pořádné žití to nestačilo. Věčně měla hlad a spát musela venku na ulici. Byla ze svého života velmi nešťastná, ale nevěděla, jak si od trápení pomoci.

Jednou hrozně moc pršelo. Žeběta se schovala pod strom, třásla se zimou a čekala až nečas přejde. Přiběhl k ní malý psík. Byl na kost promočený, stejně jako Žeběta.

„Ty se, chudáčku, nemáš taky kam schovat?“ politovala ho žebračka. „Tak se přitul ke mně. Ve dvou nám bude o něco tepleji.“
A schovala psíka do náruče.

Když liják ustal, vyklepal si psík vodu z kožíšku a upřel na Žebětu smutný pohled. Žeběta okamžitě pochopila, oč se jedná. Však to dobře znala.

„Ty máš určitě hlad.“ Řekla psíkovi a zalovila v kapse. Vytáhla z ní poslední krajíček chleba, co měla, rozlomila ho na půl a půlku podala psíkovi. „Je to sice jen suchý kus chleba, ale lépe tě pohostit nemůžu.“ Říkala mu s lehkou omluvou v hlase. Psík si chleba vzal a slupl ho jako malinu. Potom se postavil na zadní packy a olízl Žebětě obličej na znamení vděku. Žeběta jej podržala za ušima a měla radost, že má nového kamaráda. Jak se ale podivila, když psík promluvil lidským hlasem.

„Kus salámu by sice byl lepší, ale i tak ti, Žeběto, moc děkuju.“ Žeběta nevěřila vlastním uším „Ty dovedeš mluvit?“ ptala se.

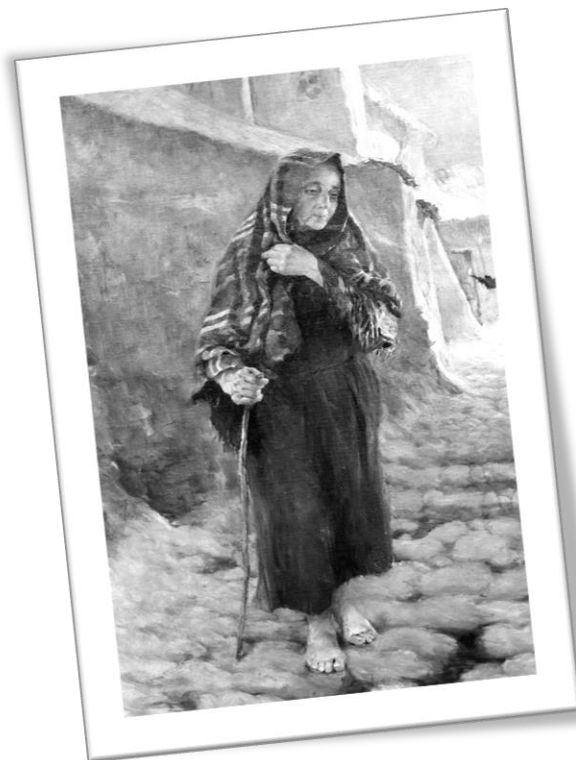
„Dovedu.“ Přisvědčil psík „A dovedu i jiné věci. Za to, jak jsi na mě byla hodná a podělila se se mnou o jídlo, zařídím, aby sis polepšila a už nemusela chodit žebrotou.“

„A jak to chceš zařídít?“ nechápala Žeběta.

„Koukej.“ Řekl psík a štěkl.

Jak štěkl, zatočila se Žebětě hlava. Začala se zmenšovat a vůbec se s ní děly různé věci. Místo rukou a nohou najednou měla tlapky a vzadu ocásek. Tvář se jí protáhla a místo nosu měla vlhký čumáček. Ze Žeběty se kouzlem stal pes, jen o málo větší než její čtyřnohý přítel.

„Haf, co se to stalo? A proč se to stalo? Haf,“ žasla Žeběta a prohlížela si svůj nový kožíšek.

„Stalo se kouzlo.“ Odpověděl psík „A brzy se stane další, uvidíš.“

Pak vybídl Žebětu, aby ho následovala. Zavedl ji k velkému rodinnému domu a u dveří třikrát štěkl. Za dveřmi se ozvaly kroky a za chvíli se v nich objevila paní s brýlemi na nose. Jak pejsky uviděla, spráskla ruce.

„Alíku, ty lumpe jeden, kde ses toulal? A koho to vedeš s sebou?“

Pak si pořádně prohlédla Žebětu, které z kožíšku stékala voda stejně jako Alíkovi „Tobě musí být taky hrozná zima. Vyhublá jsi až na kost. Tak pojd' taky dál, ať se trochu ohřeješ.“ A pustila oba psíky do domu. Žeběta si slušně otřela mokré packy o rohožku. Paní s brýlemi povytáhla obočí, ale usmála se a pohladila ji po hlavě. Takhle krásně Žebětu už dlouho nikdo nepohladil. Potom dala paní pejskům vodu a do misky jídlo. Po dlouhé době se Žeběta dosyta najedla. K jejímu úžasu potom paní s brýlemi přinesla proutěný koš vystlaný dekou a postavila ho vedle druhého podobného, do kterého si už před chvílí zalezl Alík.

„Tady teď budeš spát,“ řekla paní Žebětě a drbala ji v kožíšku.

Žeběta byla štěstím bez sebe. Ze studené, hladové ulice se rázem ocitla v teplé náruči a s plným bříškem k tomu. Slastně olízla paní ruku a bylo jí trochu líto, že není raději kočkou, protože by mohla pořádně zavrtnět. A Žeběta by vrněla, vrněla by tak, že by to až k sousedům bylo slyšet.

Od té doby zůstala Žeběta žít s Alíkem u hodné paní s brýlemi a už nikdy nemusela o nic žebrot.

Ovšem známe pejsky. A tak se sem tam Žeběta ke svému starému řemeslu vrátila. Ale jen tehdy, pokud na stole vonělo něco opravdu moc dobrého.

Zajímavosti o kočkách

Článek připravila Jana Šašková
Vlastní autorská tvorba redaktorky

Mnozí z nás doma tohoto malého mazlíčka chovají, aniž by věděli, o jak výjimečné zvíře se jedná. Kočičí roztomilost sice ani nemusím vyzdvihovat. Kromě toho mají ale také další skvělé vlastnosti a to nejen, že nás zbaví nezvaných hostů – myší. Pojďme si teď povědět o pár kočičích super schopnostech a třeba vás tito čtyřnozí přátelé ještě víc okouzlí.

Říká se, že kočky mají devět životů. Možná je to pravda a možná ne. Každopádně k této pověře přispělo, že jsou velmi odolné proti pádům. Vděčí za to reflexu, díky kterému se při pádu z výšky vždy přetočí, aby přistály na všechny čtyři packy. Díky tomu dokáží v pořádku zvládat skoky ze stromů, nebo i z vysokých pater paneláků. Údajně je zatím největší výškou, ze které kočka pád na tvrdý povrch přežila neuvěřitelných 320 metrů.

Ačkoliv už malé děti ví, že kočky mňoukají, není to tak úplně pravda. Takto se totiž dorozumívají pouze s lidmi. Ke komunikaci mezi sebou používají raději mimiku, řeč těla a pachy. Výjimkou jsou jen koťata, která opravdu mňoukají na svou matku.

Pozornost musíme věnovat také kočičímu skvělému sluchu. Dokáží totiž slyšet více jak třikrát vyšší tóny než lidé. Rozpoznají také odkud zvuk vychází, což můžeme pozorovat podle toho, jak naklápějí uši. K tomu využívají svých 32 svalů na ušním boltci, zatímco my jich máme jen šest.

Vědci se domnívají, že podle hlasu také rozpoznají svého majitele, což ovšem neznamená, že by ho s nadšením poslechly. I když jsou ochočené a přítulné, raději zůstávají samostatné. K jejich výchově vám navíc nepomohou tresty tak, jako je tomu u psů. Účinnější je v jejich případě systém odměn a pochval.

Dalším kočičím úžasným smyslem je zrak. Nejenže vidí i v téměř úplné tmě. Jejich zrak je navíc ještě mnohem rychlejší než lidský. To jim umožňuje lépe lovit, ale má to i svá úskalí, například, že v televizi nevidí souvislé video, nýbrž jednotlivé obrázky. Mezi lidmi také kolují různé zvěsti i barevném vidění zvířat. Kočky ale barvoslepé nejsou. I když rozpoznat červenou je pro ně problém, například modrou a žlutou vidí dobře.

Zrak je pro ně tak důležitý, že své oči chrání třemi očními víčky. Mají tedy horní a spodní oční víčko stejně, jako my. Doplňuje je ale ještě třetí víčko, takzvaná mžurka. Mžurkou disponují kromě koček zejména plazi, nebo žáby.

Ať už mezi milovníky koček patříte, či nikoliv, všichni musíme uznat, že jsou to opravdu fascinující stvoření. A, ačkoliv údajně nedokáží rozpoznat sladkou chuť, ony sladce rozhodně vypadají.

INFORMAČNÍ SPEKTRUM

50 věcí, které naše děti nezažijí 2

Článek připravila Pavla Štullová

Zpracováno z cest a vlastních zážitků autora

4. Jídlo a pití

- * Pocit, že když jedí banán, hroznové víno nebo datle, tak jsou Vánoce.
- * Vůni čerstvě namletého kafe u velkých mlýnků v předsáli samošky. A ty zvuky!
- * Čáru na chodbě baráku od mléka v pytlíku, který se v síťovce s nákupem propíchl.
- * Zvláštní plastovou a chemickou chuť limonády z plastového kelímku s alu-víčkem.
- * Nechat si od mámy uvařit kakao z plastové pixly Granko s blond'atým blbečkem na obalu.

- * Čórnout tátovi vystavenou plechovku od Coca-Coly a udělat si z ní stojánek na tužky.
- * Sbírat jakékoli obrázky ze žvýkačky Bajo (auta, zvířata, Čtyřlístek) a kšeftovat s nimi.
- * Nosit mámě nákup v síťovce s plastovými oušky. Ukazovat všem lidem na ulici, co koupili.

5. Ostatní

- * Dostat nebo odeslat řetězový dopis.
Žádný mejl, hezky se známkou a od cizího člověka.
- * Kleště v rukou běžného průvodčího. Na historické jízdě to ještě zažít jde.
- * Lesklý toaletní papír, kterým nešel utřít zadek a musel se mačkat, aby nedřel.
- * Svobodu i zodpovědnost vypadnout ven bez mobilu. A volat z budky, že se zpozdí.
- * Placení za speciál nebo super pouze hotově přímo u stojanu s červeným a zeleným majáčkem.
- * Stát ve frontě v Jungmannově ulici v Praze a čekat před PNS na komiks PIF ve francouzštině.
- * Absolutní soukromí.
S mobily, sociálními sítěmi a internetem obecně už ho nebudou mít nikdy.
- * Listování v telefonním seznamu a pošklebování se vtipným příjmením cizích lidí.
- * Hledání knihy v lístkovém katalogu v knihovně. A hledání čehokoli v encyklopedii.

Svatojánské ohně

*Pověst vybrala Věra Melicharová
Informace čerpány z pověstí ze Štramberka*

Když jsem byl ještě chlapcem, chodíval jsem večer před sv. Janem Křtitelem, jehož památka připadá na den 24. června s babičkou na Zámecký kopec dívati se na svatojánské ohně. Ještě za mých dětských a později studentských let bývaly v noci svatojánské, této noci plné kouzel a tajů, vrcholy Radhoště, Javorníku, Lysé a všech beskydských hor oživeny množstvím lidu, jenž se tam shromažďoval, aby páčil ohně, jak druhdy pověreční uhlíři činívali proti čarám a kouzlům duchů zlých. Ale nejen na Beskydech, nýbrž i v celém Poodří na všech kopcích Moravy a Slezska, i v údolích a rovinách u vsí a na pasekách planuly toho večera nesčetné ohně svatojánské.

Ach, to bývala krása! Škoda, přeškoda, že tento starobylý a půvabuplný obyčej pozvolna už zaniká. Napřed se soumrakem vzplanula na Radhošti mohutná hranice roští, dříví a jiných hořlavin i smolných látek, a pak jako na povel objevily se na všech vrších, pahorcích, stráních i u každé samoty ohně, okolo nichž veselá chasa hopkovala, točíc hořícími pometly ve vzduchu a vysoko je nad hlavou metajíc. Opodál stojícímu diváku připadal na mysl domnělý rej čarodějnic. A když se úplně setmělo a temnou nocí probleskovalo v širém kraji ne na sta, ale na tisíce zářících světél, tu zdálo se jakoby obloha, třpytící se mořem hvězd, se zrcadlila ve velké hladině vodní, při námi ležící, a pojila se se zemí, posetou nesčetnými kmitajícími se ohni, v jeden nekonečný prostor. Pohled čarokrásný, leč netrval dlouho.

Po 10. hodině hasly svatojánské ohně, a jen některé z nich, při nichž noční výletníci nocovali, hořely na horách až do svítání.

Jeňoule a Lad'oule,

malí čarodějové z chaloupky uprostřed lesů

Aprílové žertíky

*Pohádku připravila Martina Kovářová
Vlastní autorská tvorba redaktorky*

Duben byl u čarodějů oblíbený měsíc. A to nejenom proto, že v tu dobu bylo období Velikonoc, ale hlavně také proto, že byl apríl. A Apríl, to znamená žertíky a vtípky, a to je jejich specialita. Každý rok vymýšleli, jak by koho nachytali. Celý les už naše dva velké vtipálky moc dobře znal. Jeden rok podávali pro všechny sladkou polívku, další rok připravili slané buchty, další rok málem zatopili celý les... zkrátka každý rok něco. Letos chtěli vymyslet něco obzvláště speciálního, něco, co tu ještě nebylo. Celé dny vymýšleli a zkoušeli různé lektvary a hokusy pokusy, ale pořád to nebylo ono. Proměňovat králíky v muchomůrky už nebyla taková zábava. Byl tu první duben a stále na nic nepřišli.

„To je ale nuda.“ Šoupal nohama Jeňoule.

„No to máš pravdu už je apríl a nás ještě nic nenapadlo.“
Přítakával Lad'oule.

„No právě.“ Když už nedostali žádný nápad, rozhodli se, že si aspoň uvaří něco dobrého. Když byl oběd hotový, někdo najednou zaklepal na dveře.

„Kdo to může být? vždyť my nikoho přeci nečekáme. Nebo snad jo?“ Řekl Lad'oule. Jeňoule jen zavrtěl hlavou. Oba byli moc zvědaví, kdo to jenom může být a hrnuli se ke dveřím.

„Jéééé vítej, pojď dál, dlouho jsme se neviděli.“ Pobízeli svého kouzelnického přítele Pavučinku.

„Kde se tu vlastně bereš? A jak dlouho se zdržíš? A jak se vlastně pořád máš? No posad' se a povídej. Zrovna jsme uvařili oběd. Dáš si?“ Častovali kamaráda všetečnými otázkami.

„Hmmmm, voní to moc hezky, nejsou to náhodou palačinky s muchomůrčími povidly?“ Oba přikývli.

„Tak to si dám moc rád. Těch se nemohu nikdy nabažit. Jak já říkám, palačinek není nikdy dost.“ Jeňoule a Lad'oule se rozesmáli a nandali sobě i Pavučinkovi.

„Teda kamarádi, musím říct, že jsou vážně vynikající. Tak dobré palačinky jsem dlouho nejedl.“ Olizoval se Pavučinka.

Po dobrém obědě jim vyprávěl, jak chodil světem a zažíval různá dobrodružství. A jak byl tam a támhle a tam taky. A Jeňoule a Lad'oule poslouchali s pusama do kořán. Docela Pavučinkovi záviděli, zažil tolik dobrodružství a oni jsou jen neustále tady v lese a nikam se nikdy nepodívají. Z počátku byli z příběhů nadšení ale když už pavučinka mluvil tři hodiny, začali být mrzutí a moc je to už nebavilo. Začínali to pomalu brát jako vychloubání. A chlublíky ty nemá nikdo rád, a tak je napadla skvělá lumpárna.

„Co kdybychom se šli projít po lese? Dlouho si tu nebyl, tak se aspoň podíváš, kde je, co nového?“ Lákali Pavučinku. Jemu to přišlo jako docela dobrý nápad, a tak souhlasil. Jeňoule a Lad'oule se dali do kroku a neustále si něco špitali. Pavučinka byl pozadu

za nimi, ale to mu vůbec nevadilo, rozhlížel se, kochal se přírodou a každou chvíli se zastavil a nasával čerstvý vzduch.

„Myslíš, že je to dobrý nápad?“ Špitl Jeňoule.

„Bude legrace, navíc kdoví kdy ho zase potkáme, a hlavně je apríl a my ještě neudělali žádný žertík.“ Řekl škodolibě Lad'oule. Ještě se chvíli radili a pak se rozhodli, že to přeci jen zkusí. Lad'oule se zastavil uprostřed cesty a začal mávat hůlkou nad hlavou.

„Co to tu blbnete?“ Zeptal se Pavučinka, když je doběhl.

„Niiiiic, jen si tu tak blbneme vid'?“ Oba čarodějové na sebe mrkli a Lad'oule začal čarovat.

„Hnedle, vedle, jedle.“ A z Jeňoula byl v tu ránu strom. Pavučinka se válel po zemi smíchy.

„Tak ještě jednou.“ Lad'oule zkoušel hned několik zaříkadel. Udělal z Jeňoula muchomůrku, potom pařez, tulipán, a nakonec starou bačkoru.

„HmMMM poutavé.“ Smál se Pavučinka. „To jsem ani nečekal, že se dočkám takového vystoupení.“ Popadal se za břicho. V tom Lad'oule máchl hůlkou namířil na Pavučinku, něco si zamumlal pod vousy. A v tu ránu byl z jejich kamaráda malý pavouček. Byl tak prťavý, že se museli oba smát. Místo jejich kamaráda byl na cestičce malinký pavouček, jen ten kouzelnický klobouček mu zůstal.

„Ten má ránu.“

„Vid'?“ Radovali se, jak se jim to hezky povedlo.

„A jak ho tak dlouho necháme?“ Ptal se Lad'oule.

„Nooo, jen chvíličku.“ Když už chtěli Pavučinky proměnit zpět začalo se dít něco dost zvláštního. Najednou se začal celý třepat, a zvětšovat se. Prvně se zvětšila každá noha a potom mu narostlo obrovské tělo. Čarodějové vykulili oči až a vršek hlavy. Místo pidi pavoučka stálo před nimi velké pavoučí obřisko, s velikými kusadly. Pavouk se začal pohybovat a Jeňoule a Lad'oule se dali do běhu. Pavouk zrychloval a brousil si svá kusadla, to jim bylo jasné, že je zle. Běželi lesem, loukou, přes potok, přes řeku, skoro dechu popadali a pavouk jim byl stále v patách.

„Jak se to kouzlo zrušíiiiiiiiiiiii!“ Křičel Jeňoule. „Já nevíiiiiiiiiiiii!“ Pištěl Lad'oule.

A pádili, co jim nohy stačily. Pavouk už je skoro měl, natahoval na ně velká kusadla, objali se, skrčili a čekali na sežrání. Když v tom uslyšeli velký smích. Když se otočili uviděli svého kamaráda Pavučinky a bylo vidět, jak se náramně baví.

„Co to mělo znamenat?“ Překřikovali se navzájem.

„Vy nevíte? No přeci apríiiiiiiiiiiiiiiiiíl. Dostal jsem vás co???“ Jeňoule a Lad'oule stáli celí zařezaní, chvíli na sebe koukali, tvářili se vážně, ale po chvíli to nevydrželi a vyprskli smíchy. Toto opravdu nečekali, bylo to poprvé, kdy někdo napálil je a tím jim vrátil všechny jejich dočasné žertíky.

„Příště se musíme líp připravit.“ Zasmál se Lad'oule a Jeňoule souhlasil....

VYPRÁSKANÉ MUZEUM
www.historiepraskanibicem.cz

Devátý díl

Článek pripravila Mária Kalincová
Vlastní autorská tvorba redaktorky

„A naozaj už musíme ísť zajtla domov?“ Lucka smutne pozerala na kufre v chodbe. Bola už takmer noc, oblečená v pyžamku čakala, kým Tomáš opustí kúpeľňu, aby si mohla umyť zúbky.

„Musíme, Lucinka. Už nemáme peniažky na to, aby sme tu boli dlhšie a starkej je už za nami určite smutno. A ocino už musí ísť do práce, vieš?“

„Uhm,“ povzdychlo si dievčatko. „Mne sa nechce ísť domov, je tu supel.“

„Viem, zlatičko, aj mne bude smutno. Ale vieš čo? Keď prídeme domov, ešte by sme mohli predtým, než budem mať bábätko, spolu zájsť na kúpalisko, alebo k tete Julke. Čo ty na to?“

„Áno!“ zvolala Lucka natešene. Smútok jej z tváričky zmizol. Veselo priskočila k mame, a opatrne ju objala. „A kúpiš mi tam potom aj langoš?“

„Samozrejme. Kúpalisko bez langoša nie je ono.“

***

„Decká, každý si zoberie svoju tašku a batôžtek a odchod k autu,“ rozdával Michal rozkazy na druhý deň ráno. „Ja vezmem kufre a mamina skontroluje, či sme náhodou niečo nezabudli.“

Simona rýchlo prebehla všetky miestnosti apartmánu a kontrolovala, či niekde neostalo nič, čo by im mohlo chýbať. Zdalo sa však, že je všetko v poriadku.

„Zdá sa, že sme nezabudli nič, môžeme vyraziť.“

Zbohom, Bulharsko.

***

„Prosím ťa, Michal, kedy skončí táto hrôzostrašná cesta?“ stonala Simona so zavretými očami. „Ak takto pôjdeme ešte niekoľko hodín, budeš ma musieť zaviest' do prvej nemocnice, ktorú nájdeš.“

„Hádam nejdeš rodiť?“ skríkol Michal vydesene, a prudko strhol volant. Nechýbalo veľa a boli by sa zrazili s oproti idúcim autom.

„Ešte nie... Ale pokiaľ nás tu planuješ zabiť, tak sa k tomu ani nedostanem.“

„Prepáč, len som sa zľakol. A neboj, o chvíľu by mali tie zákruty skončiť,“ zamumlal Michal, hľadiac do navigácie.

„Aj tak nerozumiem, prečo sme museli ísť tadiaľto.“

„Chcel som vidieť Drakulov hrad, ale už je, bohužiaľ neskoro, nič z toho nebude.“

***

„Pán Boh zaplať, zvládli sme to,“ vydýchla si Simona, keď na druhý deň skoro ráno vystúpila z auta na parkovisku pred bytovkou. „Auto nechcem najbližší mesiac ani vidieť.“

„A do pôrodnice pôjdeš peši?“ zaškeril sa Michal.

„Pokojne aj na kolobežke,“ odvrkla. „Pokiaľ nebudem dvadsať hodín sedieť na zadku.“

Otvorila zadné dvere, odpútala Lucku s Jurkom a odstúpila si. „Vystupovať banda,“ zavelila. „Vezmite si batôžky a hajde domov. A rovno do postelí.“

„Nemohli by sme pozelať telku?“

„Ak sa pri tom nebudete hádať, pre mňa za mňa sa aj pozabíjajte. Len ma nechajte v klúde sa vyspať.“

***

„Prosím ťa, zlato, odlož aspoň to jedlo, čo sme cestou nezjedli, do chladničky, nech sa nepokazí,“ unavene požiadala Simona Michala, keď deti proti ich vôli nahnala ešte na chvíľu do postelí. „Ostatné veci vybalím neskôr, teraz fakt nevládzem. Idem sa osprchovať, lebo inak vážne umriem.“

„Neumieraj, budeš nám všetkým chýbať,“ zaškeril sa Michal a otvoril chladničku. „Simi?“ prekvapene zavolať na manželku.

„Uhm?“ ozvala sa zo spálne, vyberajúc zo skrine čisté oblečenie.

„Nechávala si pred odchodom v chladničke nejaké varené jedlo?“

Simona zastala vo dverách kuchyne a nechápavo krčila obočie. „Čože? Žiadne jedlo som tam nenechávala, okrem tých trvanlivejších potravín. Prečo sa pýtaš?“

„Pretože tu máme hrniec s... Fíha! Hrniec so segedínskym gulášom.“

Simona sa od prekvapenia nezmohla na slovo. Odpoveď bola iba jedna. Svokra. „To nám asi nechala tvoja mama.“ *Aby som nemusela po návrate z dovolenky variť.*

Nikdy nebola svokre vďačnejšia. Toto gesto pre ňu znamenalo neskutočne veľa. Nielen že jej ušetrila vzácnu hodinku na zaslúžený oddych po dlhej ceste, ale aj stres z toho, čo variť, keďže doma po návrate nemali v chladničke takmer nič. Posledné, po čom túžila, bolo okamžite utekať na nákup. Bude jej musieť poďakovať a kúpiť nejakú poriadne drahú bonboniéru k blížiacim sa meninám.

Pokračovanie príjstě...

GO, KÓP, KÓE, JAK ...

sobota
29. 4.
BITVA
16.00 – 18.00
18.00 – 20.30 **SUBULCUS**
unplugged – stredoveká hudba
20.30 – 21.00 **FIRESHOW**
PO CELÝ DEN DOPROVODNÝ PROGRAM
LUKOSTREĽBA / POPRAVA / ŠERMIÁRSKA PREDSTAVENÍ
živá hudba ZNIWA (PL) / Císař KAREL IV. s CHOTÍ
GEMINI MUSICALES / DOBOVÝ TRH s předváděním fimesel
komentované prohlídky historického tábora
27.-30.4. 2023
Bitva Libušíň

Neděle 30. 4.
10.00 – 13.00 **TURNAJ V LUKOSTŘELBĚ**
15.00 – 17.00 **KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA**
Hradětí Libušíň
18.00 – 19.30 **KLÍČ** koncert legendární
folkové kapely
20.00 – 21.00 **NOČNÍ BITVA**
21.00 – 21.30 **KATOVNA U JEŇIČKA**
upálení kacířů a carodějnic
VSTUPNÉ V PŘEDPRODEJI
+ www.bitvalibusin.cz
Na místě v den akce

BUHURT LEAGUE WORLD CUP 2023
Čtvrtek 27. 4.
12.00 – 19.00 **1X1 MUŽI/ŽENY**
Pátek 28. 4.
12.00 – 19.00 **BUHURT BOJE 5X5 MUŽI/ŽENY**
19.00 – 21.00 **FINÁLE 5X5 MUŽI/ŽENY**
Sobota 29. 4.
09.00 – 15.20 **BUHURT BOJE 12X12/30X30**
18.00 – 19.30 **ALL vs ALL /HMB – PLNÝ KONTAKT**
Neděle 30. 4.
10.00 – 13.00 **VZDĚLÁVACÍ SEMINÁŘE**
STŘEDOVĚKÉHO BOJE

HLAVOLAMY KOUZLA A HRY

12. 6.
—
31. 10.

Další interaktivní výstava plná hraček, kostiček, her a hlavolamů. Ve vybraných termínech doplněno kouzelníkem PET. Vhodné pro celou rodinu a děti už od 3 let.

ZÁMEČKÁ
LÉKÁRNA
TŘEBON
SOCIETY NA ZÁSTYKY

ČERVEN – SRPEN DENNĚ
ZÁŘÍ A ŘÍZEN: OTEVŘENO POUZE VÍKENDY,
OSTATNÍ DNY PRO DOPLŇOVÉ SKUPINY

3. ročník
21. května 2023

Začátek v 9 hodin

Biče

na Horním hradě

**Informace o historii práskání bičem,
ukázka různých druhů bičů
a další zajímavý program...**

Přijďte včas, ať o nic nepřijdete.

Aktuální informace naleznete na www.facebook.com/keltoviny

10. let s Vámi – děkujeme moc.

REPORTÁŽ

3. Setkání na Šiklově mlýně

Článek připravil Martin Štulla
Vlastní autorská tvorba redaktora

Předpověď na velikonoční sobotu 8. dubna 2023, kdy se **3. Setkání bičařů na Šiklově mlýně** mělo konat, hlásila dokonce i sněhové přeháňky. A to se také vyplnilo. Cestou jsme opravdu projížděli i přes sněhovou pokrývku, ta nás přivítala na hranicích Jihočeského kraje a Vysočiny. Naštěstí tento přírodní jen trval pouze chvíli a na Šiklově mlýně už bylo pouze mokro.

Po ranních přípravách našeho Vypráskaného muzea celé setkání mohlo po desáté hodině pomalu odstartovat. Pořadatel a také náš kamarád Steve z týmu **George and Steve westmen's show** všechny přivítal, představil program celého dne a také i porotu.

V první části bičaři nejen z České republiky ukázali, jak umí různé druhy základních prásků. Včetně dvou mladých bičařů dětského věku. Někteří více, někteří méně ukázali, jak vše ovládají, ale to hlavní mělo teprve přijít.

Při obědové pauze přišlo na řadu první vyplnění programu z našeho muzea – účastníci si kromě informací o vystavených bičích mohli vyzkoušet čínský bič Qilinbian. A řada lidí to vzala jako zajímavou výzvu.

První kolo Československého bičařského trailu (Czechoslovak whipping trail) inspirovaného maďarskými soutěžemi všechny velmi překvapil. Trail plný záludných úkolů s bičem poskládaných různě za sebou vychází z pracovních činností maďarských pastevců dobytka (čikóšů) a proto byl složen z trefování různými směry a styly na různé terče (například z hřbetu neživého býka trefit připravené terče).

Před druhým kolem se účastníci odreagovali při zkoušení práskání s bičem pro změnu ze Slovinska.

Po ukončení druhého kola již následovalo rozdání pohárů vítězům, také v netradičním pojetí, kdy se oceňoval například nejvtipnější či nejmladší a nejstarší bičař...

Že by bičaři v České republice našli nový směr kudy se vydat a začít se opět bavit?

1. Československý bičářský trail

ZOMBÍK

píše a kreslí: Ondřej Frencl

UPŘÍMNĚ ŘEČENO
NEJSEM Z PŘÍCHODU
LÉTA NIJAK ZVLÁŠT
NADŠENÝ ...

30

JE SICE SKVĚLÝ, ŽE JE
ZASE PO DLOUHÝ DOBĚ
TEPLO A SVÍTÍ SLUNCE ...

ALE ZAČÍNAM Z TOHO
SMRDĚT JAKO
STARÁ ZAVÁŘENINA!

DOUFAM, ŽE KRYSY
NEVYČMUCHAJÍ MOJÍ
STOPU !

ZDRAVIM VÁS, JAKÉ
BYLY PRÁZDNINY?
STÝSKALO SE VÁM?

31

I BEZ KALENDÁŘE
BYCH BEZPEČNĚ
POZNAL, ŽE JE PRVNÍ
ŠKOLNÍ DEN ...

A NEMŮŽU ŘÍCT, ŽE Z
TOHO MÁM ZROVNA
RADOST! NE, NEJSEM
ŠKOLOU POVINNÝ, ALE ...

UŽ SE ZASE MUSIM
RVÁT S KUCHAŘKAMA Z
ŠKOLNÍCH JÍDELEN O
PŘEJETÝ ZVÍRATA !!!

URČITĚ UŽ JSTE SI TAKY
V TELEVIZI VŠIMLI, ŽE
NĚKTERÍ ZOMBÍCI BĚHAJÍ
JAK SPINTERI

32

NO MUJ ZOMBÍ KAMARÁD,
JÁ MU ŘÍKÁM SMRADOCH A
NEPTEJTE SE MĚ PROČ, SE
TOHO BOHUŽEL CHYTL ...

A VYTÁHNUL MĚ VEN,
ABYCH MU MĚŘIL
ČAS PŘI SPRINTU
NA 100 METRŮ ...

TAK HEJBNI S SEBOU!
UŽ JENOM SLABÝCH
92 METRŮ ...

**Internetový časopis
KELTOVINY,**
vydává spolek Keltoviny z Českých Budějovic.

Redakční rada a dopisovatelé:

*Martin Štulla, Pavla Štullová, Věra Melicharová, Martina Nováková, Jitka Poláková, Kristýna Strnadová,
Marie Ondová, Mária Kalincová, Jana Šašková, Martina Kovářová, Kamila Prášková, Jurgen Lednický,
Katka Hrabáková, Adam Kadmon, Ondřej Frencl, Dagmar Wilčková, Lucie Volková, Jana Koláčková, ...*

Použité fotografie a ostatní obrazový materiál:

*Titulní a poslední strana: Martin Štulla
Ostatní fotografie jsou přímo se jménem autora v textu*

**Uzávěrka dalšího čísla 15. 6. 2023,
příští vydání časopisu 27. 6. 2023**